

* **Rekomendi** (tr). 1 Aparte atentigi pri io aŭ iu por altiri al ĝi ŝaton, favoron, protekton, prizorgon : *~i kuracilon, novan metodon, hotelon, kandidaton, pelanton, libron* ; *~ita* (registrita por ke ĝi ne perdiĝu) *letero*. 2 Atentigi iun pri ia plenuminda ago ; insiste konsili al iu, ke li faru : *mi ~as al vi la legadon de tiu raporto* ; *jam multaj internaciaj kongresoj ~is la lernadon k uzadon de esp.* ; *~i al iu paciencon B* ; *oni ~is al mi fari la aferojn sekrete Z* ; *mi ~as, ke vi venu ; sen mensoga ~o ne iras la vendo Z*.

* **Rekompenci** (tr). Doni aŭ fari al iu ion bonan por montri al li sian kontentecon pro ricevita servo aŭ bonfaro : *la instruisto ~os la diligentan lernanton*. Kp **KOMPENSI**, **PREMI**, **KRONI**, **LAŬRO**. *~o*. Tio, per kio oni ~as.

Rekordo. Plej supera oficiale konstatita supereco de konkursanto en sporto : *posedi la ~on* ; *starigi, superi, venki B, rompi ~on*. *~ulo*. Tiu, kiu atingis k konservas ~on (Kp **ĈAMPIONO**).

Rekremento. Restaĵo el fruktoj, grenoj, herboj aŭ aliaj vegetataj substancoj, el kiuj oni ekstraktis sukcon, esencon aŭ alian utiligeblaĵon : *hier~o, vinber~o, brand~o*. Kp **FECĤO**, **SKORIO**.

* **Rekruto**. 1 Nova soldato : *instrui la ~ojn*. 2 Novevarbito : *nia societo bezonas ~ojn* ; (f) *tiu slango ~igas* (ĉerpas, kolektas) *siajn vortradikojn plejparte el hispana k franca lingvoj*.

* **Rekta**. 1 Nekurba : *~a linio estas pli mallonga ol kurba* ; *~a kiel cipreso*. 2 Nedeflankigante alcela : *mi irigos vin sur ~a vojstrekto Z* ; *la domo kiu staris ~e kontraŭ la loĝejo de la scienculo Z* ; *en ~a direkto al* ; *kuri ~e al la celo* ; *~e paroli B* ; *traŝi per la parolo ~e en la viz-aĝon Z* ; *mal~a parolado* ; *nedecliniga irado ~e antaŭen Z* ; *alpaŝi ~e al la afero Z* ; *la verko estis skribata ~e (senpere) en Esp. Z* ; *tiu laboro estus ~e malutila Z* ; *frazo ne tute bonstila, sed ne ~e erara Z* ; *tiam vi faros ~e (certe) eraron Z*. 3 (pp angulo) Kies flankoj estas perpendikularaj unu al alia ; = orta. 4 Vertikale staranta : *kun kapo ~a kiel koko* ; *virinoj sidis aŭ staris ~e Z* ; *tenu vin ~e* ; *li subite ~igis Z* ; *kun el~igita talio Z* ; *la tablo staras mal~e Z*. 5 (G) Senpera, senprepozicia : *la ~an komplementon oni*

montras per akuz. 6 Senmetafora : *~a stilo*. *~o*. Nekurba linio, kiun naskas punkto, sin movanta ĉiam laŭ iu sama direkto.

rektifi Z (tr). 1 ☞ Purigi likvaĵon per nova distilo aŭ alia ĥemia procedo. 2 Δ Desegni rektan segmenton, egale longan al donita kurba arko. 3 < Transformi alternan kurenton en kontinuan aŭ onduman kurenton. *~ilo* <. Aparato por ~i alternan kurenton.

Rektoro. 1 Ĉefo de universitato. 2 Ĉefo de gimnazio.

rektumo ♥. La lasta parto de la dika intesto, finanta la anuson.

rekvieto Z (K). Funebra preĝo por mortintoj.

rekvizicio Z. Ordono de iu publika aŭtoritato, ke oni disponigu al ĝi personojn aŭ aĵojn por ia publika servo. *~i* (tr). Preni ~e.

* **Rele**. Longa stango el metalo, sur kiu ruliĝas lokomotivoj, vagonoj aŭ tramveturiloj : (f) *nun la vivo en nia lando kuras en siaj normalaj ~oj (vojo)* ; *malgraŭ tio la vivo daŭras moviĝi ĉiam sur la samaj ~oj* (Kp **RUTINO**) ; *restis en la ~oj de la pasintaj epokoj* ; *puŝi la verkantojn en fiksan, difinitan ~on* (direkton, temon) ; *ruliĝi kvazaŭ sur la ~oj B* (iri glate).

relaĵo <. Aparato, kiu ebligas per tre malforta energio akiri gravajn efikojn utiligante la aldonan energion.

Relativa. 1 Neabsoluta, dependa, kompara, kondiĉa, proporcia : *~a valoro B* ; *certo estas nur ~a* ; *~a sukceso*. 2 (G) Kvalifikas vorton, kiu ligas dependan propron al la ĉefpropozicio, kies unu vorton ĝi anstataŭas : *~a pronomo*. Kp **RILATA**. *~ismo* §. Doktrino, laŭ kiu ĉiu kono estas ~a, t. e. ke neniam la aĵoj en si mem povas esti konataj de l' homo, sed nur la rilatoj inter tiuj aĵoj. Kp **POZITIVISMO**.

Reliefo. 1 Elstareco de io sur ebena surfaco. Kp **TUBERO**, **MODLI**, **PLASTIKA**. 2 (f) Atentiga distingeo : *la lastaj balotoj elmontris tute ~e tiun situacion* ; *~igi* (f : akcenti, insisti, rimarkigi). Kp **DRASTA**. **Alt~o**. Skulptaĵo, kies figuroj tre elstaras. Kp **BARELIEFO**. **Sen~a**. 1 Plata, ebena. 2 (f) Senĉarma, neorigin-